

suusperiaatetta. Korkein oikeus on kuitenkin menettelyn hyväksynyt, joten tähän lienee tyydyttävä.

Hintamallit

Muodostettaessa hintamalleja ohjeessa suositellaan, että muuttujia malliin otettaessa voidaan hyväksyä niiden parametreille 15 %:n riski arvolle = 0. Aikaisemminhan on yleensä sovellettu 5 %:n riskiä. Hintamallin laskentaa pidetään suuritöisenä tehtävänä, joka luonnollisesti edellyttää laattajaltaan tilastollista (ekonometristä) asiantuntemusta. Laskentaaan perehtyneelle mallin katsotaan olevan hyvä apuväline ja lähestymistapa.

Arvonleikkaus

Ohjeessa todetaan toimituskäytännössä usein katsotun, että jos asemakaavan laatimispäätös (ALP) on tehty yli seitsemän vuotta ennen lunastuksen vireille tuloa (LV), arvonnousua ei tällöin leikata lainkaan. Oikeampi tulkinta on ohjeen mukaan se, että arvonnousua voidaan leikata vain siltä osin, kuin ALP:n alaisen raakamaan arvonnousu ylittää ilman asemakaavan laatimispäätöstä olevan raakamaan arvonnousun.

Raakamaan hintaan sisältyvä puusto

Ohjeen mukaan raakamaan hintaan sisältyy ns. *peruspuusto*, jonka määräksi katsotaan oikeuskäytännön mukaan 50 m³/ha. Tämän määrän puustoa oletetaan sisältyvän raakamaan hintaan, ellei puuston hintavaikutuksen suhteen muuta tietoa löydy.

Loppusanat

Arviointiohje sisältää paljon hyödyllistä tietoa muidenkin kuin MML:n toimitusinsinöörien käyttöön. Ohjeessa esitettyyn esimerkkiin liittyvä hinta-aineisto tekee itse kullekin mahdolliseksi harjoitella kovarianssimallin laskentaa, jos käytettävissä on tarkoitukseen soveltuva tilastollinen ohjelmisto. Ohjeesta ei kuitenkaan käy ilmi, onko sitä yleisesti saatavilla ja mihin hintaan.

Olavi Myhrberg

JULKAISUJA

Sodan kartat ei ole vain karttakirja

- **Itsenäisyyden puolustajat, Sodan kartat.**
- © Weilin+Göös Oy2003, © Kärkijoukkue Oy ja Genimap Oy.
- **Kirjoittaja, päätoimittaja:** evl. evp., VTM Ari Raunio.
- **Teossarjan toimituskunta:** päätoimittaja, VTL Lauri Haataja, FT Iikka Herlin, dos. Silvo Hietanen, prof. Ohto Manninen, FT Anssi Mäkinen.
- **Toimitus:** Mikko Lantz, Genimap Oy.
- **Kieliasu ja hakemistot:** Pekka Saloranta.
- **Karttapiirroksot:** Kati-Annika Ansas ja Mikko Lantz.
- **Hinta:** Sodan kartat à 96 €, sarjan hinta 368 €.

• Suomessa on ilmestynyt viljalti sotahistoriaan liittyvää kirjallisuutta: laajoja, kattavia kirjasarjoja, tiettyihin sodan vaiheisiin liittyviä teoksia, divisioona- tai rykmenttitason historiikkeja, matrikkeliteita sekä henkilöiden tai yksittäisten tapahtumien vaiheita kuvaavia kirjoja – tutkimuksia, dokumentteja ja muisteluksia.

• Voi siis kysyä, vieläkö löytyy tilaa uudelle, sotiamme kokonaisuutena käsittelevälle arvosteokselle?

• Kun selailee uutta *Sodan kartat* -kirjaa, tulee vakuuttuneeksi, että löytyy.

• ”*Sodan kartat* ei ole vain karttakirja. Se käsittelee kartoin ja tekstein sodan kulkua, rintamaliikkeitä ja maavoimien keskeisiä sota-toimia talvisodassa, jatkosodassa ja Lapin sodassa.” Näin kertoo kirjan päätoimittaja ja kirjoittaja, everstiluutnantti evp, VTM **Ari Raunio**. Teoksen taustalta löytyy kirjoittajina ja toimituskuntana useita henkilöitä sotahistoriallisen asiantuntemuksemme raskaasta patteristosta.

• Weilin+Göösin kustantama ja Genimapin toimittama *Sodan kartat* (304 s.) on *Itsenäisyyden puolustajat* -teossarjan neljäs ja vii-

meinen osa. Kirja kuvaa vuosien 1939–45 sotatapahtumat lähes 230 karttapiirroksella. Näiden lisäksi kirjassa on nelisenkymmentä erilaista ja erityyppistä autenttista karttaa keskeisiltä taistelualueilta. Kaikki kartat ovat värillisiä ja niiden tietosisältö vastaa sodan ajan tapahtumia.

Päähuomion kirjassa ovat saaneet divisioonan ja sitä suurempien joukkojen sotatoimet. Teos käsittelee ne aikajärjestyksessä ja liittää ne samanaikaisiin sotatapahtumiin sekä valtakunnan että rintamasuunnan tasolla. Teos etenee aukeamittain, jolloin kokonaisuuteen tai sen vaiheeseen liittyvät kartat ja tekstit ovat aina kerralla nähtävissä.

Sodan kartat -kirjan kunkin pääluvun (talvisota, jatkosota ja Lapin sota) aloittaa aiheen kokoava yleisesitys. Sen jälkeen sotatapahtumat esitellään kronologisesti. Välillä on katsauksia rintamatilanteeseen kokonaisuutena, joukkojen kokoonpanoihin, merija ilmavoimien toimintaan sekä rintamatilanteeseen muualla Euroopassa. Teoksessa on hyödynnetty jatkosodan ja Lapin sodan osalta 12 alan asiantuntijan asiakirjoituksia Kärkijoukkue Oy:n

Sotamuseolle tuottamaan jatkosodan 1941–42 ja Lapin sodan 1944–45 multimediaan.

Sotatoimet tapahtuvat maastossa ja maastoa kuvaa kartta. Sotahistoriallisissa teoksissa on runsaasti karttoja mutta resurssi- ja teknisistä syistä on käytetty olevia karttoja, joiden päälle kulloinenkin teema on piirretty tai kopioitu. Kirjallisuuden kartografinen taso on vaihteleva ja yleensä karttaesitykset jättävät toivomisen varaa.

Sodan kartat -kirjan kartat ovat tasokkaimpia, mitä suomalaisen sotahistorian kirjallisuudessa on julkaistu. Ammattitaitoa on aikaisemmissakin teoksissa kartografinen alalta ollut, kuten esimerkiksi eversti **Matti Koskimaan** seikkaperäisissä teoksissa. Niiden kartografian taustalta löytyykin Puolustusvoimien Topografikunnan karttaosaaminen.

Sodan kartat -kirja on tehty leveillä harteilla. Käytettävissä ovat olleet suuren kustantajan taloudelliset mahdollisuudet, Genimap Oy:n karttateon ammattilaisten osaaminen sekä uusin tekniikka. Teoksen useimmat kartat on laadittu nimenomaan tätä teosta varten. Karttapohjat ovat värisävyiltään vaaleita ja näin itse teemaa, sotatilanteiden kuvausta, häiritsemättömiä. Karttoihin on otettu yksityiskohtia riittävästi, jotta katselija voi maaston paikantaa. Yksityiskohtia on taas riittävän vähän, jotta esitettävän teeman havainnollisuus ei kärsi. Mukaan on otettu myös jonkin verran vanhaa, sodanaikaista topografikartta-aineistoa (1:20 000 tai 1:100 000).

Pekka Lehtonen

MAANMITTAUSTEKNIIKAN UUSITTU MUSEONÄYTTELY

TEKNIIKAN MUSEO

Helsinki, Viikintie 1 Puh. (09) 728 8440

Avoinna: Huhtikuu ke-su klo 12.00–16.00

Touko-elokuu ti-su klo 11.00–17.00